

СЕРТИФІКОВАНІ КУРСИ «ПЕДАГОГІЧНИЙ ПРОГРАМНИЙ ЗАСІБ «КОНСТРУКТОР ІНТЕРАКТИВНИХ ПЛАКАТІВ»

Т.І. Таблер

*Україна, м. Мелітополь, Мелітопольський державний педагогічний
університет імені Богдана Хмельницького*

У сучасному суспільстві є актуальним питання впровадження засобів нових інформаційних технологій у навчальний процес. Практичної значущості набуває застосування на практиці мультимедійних, інтерактивних технологій, сутність яких ґрунтується на постійній активній взаємодії учнів та вчителя. Термін «інтерактивність» походить від англійського слова *interaction*, яке в перекладі означає «взаємодію». Інтерактивність – це двосторонній діалог між викладачами та учнями, мета якого допомогти учневі перетворити інформацію загального характеру в особисте знання. Педагогічний досвід свідчить про те, що взаємодію між вчителем та учнями досить зручно реалізувати з використанням комп'ютерної техніки. Прикладом сучасного комп'ютерно-орієнтованого засобу є інтерактивна дошка, досвід використання якої неодноразово описано нами в попередніх працях [1,2]. Застосування інтерактивної дошки посприяло появі наочно-дидактичних засобів більш високої, ніж традиційні, якості – інтерактивного електронного плакату.

Електронна енциклопедія Вікіпедія подає коротке визначення терміну в традиційному розумінні: плакат (нім. *Plakat*) – вид графіки, зображення, що впадає в око, на великому аркуші паперу з коротким супроводжувальним текстом, що створено з навчальною, агітаційною, рекламною та інформаційною метою [3].

На базі Мелітопольського державного педагогічного університету нами створено авторський педагогічний програмний засіб «Конструктор інтерактивних плакатів» автори Бельчев П.В., Рашковський П.О., Таблер Т.І. (свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір №53382), який

призначений для створення електронних інтерактивних плакатів з метою забезпечення високого рівня наочності навчального матеріалу.

Електронний плакат подає навчальний матеріал у вигляді інтерактивних елементів (зображення, тексту), до яких за допомогою гіперпосилань приєднані дидактичні матеріали, а саме: текстові документи, графічні зображення, відео та аудіо файли, презентаційні матеріали, допоміжні навчальні засоби та інші. Вихідним продуктом «Конструктора інтерактивних плакатів» є HTML-файл, який відкривається в браузері та представляє собою електронний інтерактивний плакат. Інформація учневі надається не відразу, вона «розгортається» залежно від керуючих впливів користувача: вчителя при викладанні навчального матеріалу, учня при самостійній роботі. Інтерактивний плакат, який створюється за допомогою «Конструктора інтерактивних плакатів», головним фоном має основне зображення (велике головне зображення), воно може бути як зображенням (картинкою), так і заливкою. На головному зображенні можуть розташовуватися як маленькі зображення (іконки), так і текст (надпис, назва, заголовок), які мають посилання на дидактичні матеріали. При підведенні курсору до зображення (іконки) воно збільшується та під ним з'являється короткий опис, який ми за необхідності додаємо при створенні плакату, якщо курсор відводимо від іконки, вона повертається до початкового розміру. При натисненні на зображення (іконку) або текст (надпис) відкривається файл (документ), який прикріплений до них за допомогою гіперпосилань [2, с.40].

Інтерактивний електронний плакат є сучасним багатофункціональним засобом навчання, який надає широкі можливості для організації навчального процесу. Це особлива укрупнена дидактична одиниця, дидактичний багатомірний інструмент (по В.Е. Штейнбергу), де забезпечується багаторівнева робота з певним обсягом інформації. На відміну від мультимедійного уроку інтерактивний плакат може бути тільки багаторівневим і багатофункціональним, який забезпечує, наприклад, як вивчення нового матеріалу, так і закріплення, зворотній зв'язок і контроль за якістю засвоєння отриманої інформації [5, с.20].

Учителі-практики (Е. Африна, Г. Аствацатуров, А. Асаїнова, А. Сальдіна) зазначають, що порівняно з іншими електронними навчальними засобами інтерактивний плакат більш орієнтовано на вчителя як активного користувача, а ефективність застосування плакату на уроці цілком залежить від професійного досвіду та методичної культури та творчості педагога. Досвід показує те, що електронна презентація на уроці не може складатися із надто великої кількості слайдів. Часта зміна кадрів призводить до зниження рівня уваги учнів. Електронний плакат дозволяє «концентрувати» навчальну інформацію кількох слайдів у вигляді «навчальної опори», опорного конспекту, який можна використовувати як на етапі вивчення нового матеріалу, так і на етапах закріплення і контролю [4].

Електронний інтерактивний плакат може містити теоретичні відомості, опорний конспект, історичну довідку, біографії вчених для розширення світогляду учнів, табличні довідкові матеріали для розв'язання задач, системи вправ для проведення математичних диктантів, письмового опитування, самостійної роботи (з можливістю друкування) тощо .

Особливості організації роботи вчителя з інтерактивним плакатом полягають у можливості застосування диференційованого підходу до викладання нового матеріалу в класах з різним рівнем підготовки та дає змогу вчителю урізноманітнювати порядок подання матеріалу, співвідносити обсяг між теоретичним і практичним матеріалом, розширити можливість застосування мультимедії (відео, анімація) та наочних посібників в організації самостійної роботи учнів [1, с.75].

На базі Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького, на факультеті інформатики, математики та економіки в 2017 році проведено сертифіковані курси (1 кредит ECTS) для підвищення кваліфікації вчителів математики «Педагогічний програмний засіб «Конструктор інтерактивних плакатів». На курсах активно працювали вчителі з різних шкіл та гімназій міста.

На першому модулі вчителі знайомилися з сучасними інтерактивними

засобами навчання – працювали з інтерактивною дошкою Smart Board, розглянули завдання з використанням різних методичних прийомів, створювали власні презентації для роботи з інтерактивною дошкою. Для організації конкретної творчої роботи між вчителями були розподілені теми з алгебри та геометрії 8 класу, за якими були створені власні проекти.

На другому модулі вчителі працювали з авторським педагогічним програмним засобом «Конструктор інтерактивних плакатів». Учителі створювали за шаблоном електронний інтерактивний плакат, що включає в себе презентації, створені за допомогою Smart Notebook. Усім вчителям надано педагогічний програмний засіб «Конструктор інтерактивних плакатів» для подальшої роботи та застосування в навчальному процесі.

На третьому модулі вчителі презентували власні інтерактивні плакати на інтерактивній дошці Smart Board. Спільна співпраця викладачів університету та вчителів математики втілювалася в авторський педагогічний програмний засіб «Інтерактивні плакати з алгебри та геометрії. 8 клас».

Вчителі наголосили, що при застосуванні інтерактивного плакату та інтерактивної дошки реалізуються майже всі дидактичні принципи на уроках математики. Власні інтерактивні плакати вчителі розробляли та використовували з метою пояснення нового матеріалу, для організації повторення та узагальнення вивченого матеріалу, перевірки знань учнів, для організації індивідуальної роботи з учнями, які під час вивчення теми хворіли та не відвідували заняття.

Ірина Володимирівна Ігошина, керівник міського методичного об'єднання вчителів математики, вчитель вищої категорії, «вчитель-методист», яка бере активну участь в курсах, висловила свою думку: «На цих курсах ми отримали знання та навички, які необхідні нам в повсякденній роботі для якісного викладання математики. Спілкування з викладачами вузу та колегами послужило стартом для створення авторських дидактичних матеріалів, які ми будемо використовувати у своїй педагогічній діяльності та обов'язково запропонуємо нашим колегам Запорізької області».

Таким чином, інтерактивний електронний плакат є педагогічним програмним засобом, за допомогою якого дидактичні матеріали подаються у вигляді інтерактивних елементів. Інтерактивний електронний плакат є сучасним багатофункціональним засобом навчання, який може бути повноцінною навчальною наочністю, а також надати вчителю можливість ефективніше організувати навчальний процес. Успішне проведення курсів підтвердило можливість розробки вчителями математики авторських плакатів та практичну значущість у викладанні математики цього дидактичного засобу.

Література:

1. Бельчев П. В. Інтерактивний електронний плакат як сучасний дидактичний засіб навчання фізики в загальноосвітній школі [Текст] / П. В. Бельчев // Збірник наукових праць Бердянського державного педагогічного університету. (Педагогічні науки) / Бердян. держ. пед. ун-т. – Бердянськ : БДПУ, 2011. – № 2. – С. 73-77 : іл. - Бібліогр.: с. 77
2. Бельчев П. В. Реалізація сучасних принципів навчання математики за допомогою інтерактивної дошки Smart Board / П. В. Бельчев, Т. І. Таблер // Гуманітарний вісник – Додаток 1 до Вип. 27, Том IV (37): Тематичний випуск «Вища освіта України у контексті інтеграції до європейського освітнього простору». – К. : Гнозис, 2012. – С.36-42.
3. Википедия – свободная общедоступная универсальная Интернет – энциклопедия [Електронний ресурс] /Джимми Уэйлс, Ларри Сенгер. – 2001. – Режим доступу: <http://ru.wikipedia.org/wiki/>.
4. Плакаты. Интерактивные версии первых пятиобразовательных плакатов для школ России [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://elementy.ru/posters>.
5. Штейнберг В. Э. Дидактические многомерные инструменты: теория, методика, практика/ В. Э. Штейнберг. – М. : Народное образование, 2002. – 304 с.